

οφείλεις να περιοριστείς στον δεύτερο ρόλο, φύλο εννούσα. Η μήπως πάλι στην επιτέλεση της έμφυλης ταυτότητας κρίνεται -για όλους- η ουσιαστική οντολογική και ανθρώπινη διάσταση που είναι πέρα από κάθε βιολογική ή άλλη κατηγοριοποίηση: η πολιτισμική και ουσιαστική διάσταση της Ελευθερίας. Η δουλειά της Μαργαρίτας Πέτροβα με τρυφερότητα, γλυκόπικρο χιούμορ και ειλικρινή αγωνία αναζητά τα όρια και τις ισορροπίες μεταξύ φύλου και έμφυλης ταυτότητας σε ένα συλλογισμό που παράλληλα ανικνεύει πως ορίζεται η Φύση φύσει Τέχνης.

Επίκαιρο ερώτημα όσο ποτέ άλλοτε, καθώς στις μέρες μας η Πηνελόπη, ως η κοινωνική συνθήκη που είμαστε όλοι, εξυφαίνεται στο κουκλόσπιτο του Κεν και της Μπάρμπι Ιστούς βιοτεχνολογίας πατώντας όλως βεβαίως σε πλαστικό χορτάρι. ...

Καλή συνέχεια Μαργαρίτα!

Αιμιλία Παπαφιλίππου
εικαστικός

έκθεση

Μαργαρίτα Πέτροβα

ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΣΠΙΤΟ
έμφυλες ιστορίες

5 έως 30 Ιουλίου 2014

Ν.Π.Δ.Δ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ

Ν.Π.Δ.Δ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ

Κουκλόσπιτο, έμφυλες ιστορίες

Γνώρισα την Μαργαρίτα Πέτροβα όταν σπούδαζε στο Μεταπτυχιακό Τμήμα της Καλών Τεχνών όπου και δίδασκα. Θυμάμαι μια από τις πρώτες σκέψεις μου σε σχέση με την δουλειά της να συνδέεται με την άμεση αντίδρασή μου στο αμήχανο και απαξιωτικό σχόλιο που υπέστη.

«Μα αυτά είναι κοριτσιάτικα!»...

Μα ναι! Επιτέλους...!

Άλλωστε το δικαίωμα, αλλά και η απαίτηση, για δημιουργική πράξη ως έκφραση βιώματος περνά μέσα και από τον συσχετισμό φύλου (sex) και κοινωνικού φύλου (gender).

Γιατί, αν μη τι άλλο, η Τέχνη ανιχνεύει και αναζητά να διευρύνει τα όρια του «ορθού», του κοινώς αποδεκτού. Δηλαδή οι δημιουργοί –και κατά συνέπεια βεβαίως και οι γυναίκες όπως και οι άντρες– εξετάζουν συμπεριφορές, και δραστηριότητες προτείνοντας μια άλλη προσέγγιση.

Όταν προσκρούουν σε αντιδράσεις είναι γιατί η διατήρηση των στερεοτύπων –που είναι περιοριστικός παράγοντας τόσο για τους άντρες όσο και για τις γυναίκες– συντηρεί και κλειδώνει την εξουσία.

Αντίθετα με την ομάδα καλλιτεχνών γνωστή

με το όνομα Guerrilla Girls, που μαχητικά προτάσοντας την εικόνα της γυμνής οδάλισκας του Ένγκρ καπελωμένης με μάσκα γορίλα, αναρωτιούνται αν πρέπει «οι γυναίκες να 'ναι γυμνές για να ενταχθούν στη συλλογή σύγχρονης τέχνης του μουσείου Μετροπόλιταν» καθώς παραθέτουν στατιστικά στοιχεία πως «λιγότερο από το 5% των καλλιτεχνών που είναι στην συλλογή του μουσείου είναι γυναίκες ενώ παράλληλα το 83% των γυμνών που απεικονίζονται είναι γυναίκες», η δουλειά της Μαργαρίτας είναι χαμηλών τόνων και λειτουργεί υποδόρια. Η Μαργαρίτα αποκαλύπτει συγκαλύπτοντας, υφαίνει και ξυφαίνει για να αναφερθώ στον τίτλο της πρώτης της έκθεσης «Οίκο -ιστοί», και στρέφεται στις δομές του σπιτικού στη τωρινή έκθεση «Κουκλόσπιτο» αναζητώντας από αυτά τα οικεία αντικείμενα, το τραπέζι, τη καρέκλα, το μαξιλάρι, να μιλήσουν επιτέλους... να βγάλουν τα σώ'ψυχά τους! Γδύνονται λοιπόν οι καρέκλες και ξαπλώνουν σε στάσεις γυναικολογικές... Χάσκει το κάθισμα σαν μια άδεια φωλιά και η πλάτη του καθίσματος σαν νάχει ρίξει τα μαλλιά μπροστά απαλείφοντας το πρόσωπο. Εν είδει προσώπου όμως λειτουργεί η άδεια

κορνίζα, να περιβάλλεται με πέπλο νυφικό το ταπεινό χαρτί περιτυλίγματος.

Το τραπέζακι, στη παράδοση ισορροπία του, στέκει ακυρωμένο από την αιδοιακή τρύπα που προσδοκά σπέρμα φωτός μπας και καρπίσει το βιομηχανικό πλαστικό χορτάρι που βρίσκεται στρωμένο από κάτω... «χαλί να το πατήσεις».

Αλλά και οι χρυσές (εμ βέβαια!) κορνίζες, ως όρια και πλαίσια «καθώς πρέπει», αποκαλύπτουν συμβάσεις και περιορισμούς με τους οποίους αποκλείονταν οι γυναίκες από την δημιουργία. Παρεκτός αν κεντούσαν κάτι χρηστικό και διακοσμητικό, «για το σπίτι» βέβαια, και πάντα κατ'εντολήν και μέτρο γεωμετρημένο και προκαθορισμένο από την βιομηχανία. Αναφέρομαι στους σταμπωτούς καμβάδες που απαλλάξαν (!) τις γυναίκες από την αγωνία αυτής της ελάχιστης έκφρασης επιβάλλοντας την μίμηση και την καθυπόταξη στο «ορθό». Στην αρχειοθέτηση των «Συρταριών» και στο «Playroom» το ερώτημά της είναι καθαρό: Γυναίκα γεννιέσαι η μπας και γίνεσαι; ...για να θυμηθούμε την Σιμόν ντε Μποβουάρ. Το βιολογικό φύλο διαφέρει από το κοινωνικό φύλο και αν τυχαίνει νάσαι θήλυ

